

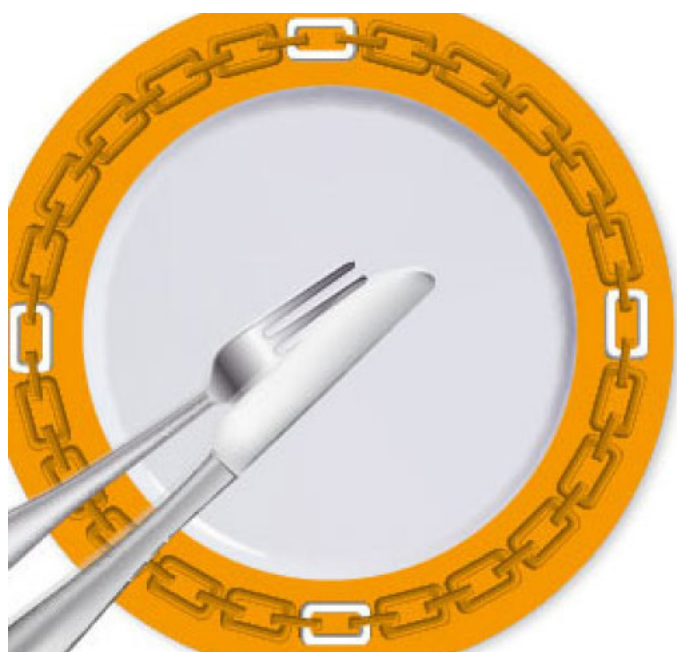
Agrovoedingsketen werkt hard aan duurzaamheidstraject

nieuws

Onder het motto 'De voedingsketen verduurzaamt' werd zo'n jaar geleden de aftrap gegeven van een ambitieus project dat de transformatie naar een duurzamer Vlaams landbouw- en voedingssysteem zal bevorderen en versnellen. Een allereerste 'blogbrief' geeft een stand van zaken. Ondertussen zijn er acht hoofduitdagingen geformuleerd en maakten de stakeholders een SWOT-analyse van de sector. Vijf praktijkprojecten, zogenaamde 'action labs', werden geselecteerd met de ambitie om meerdere schakels binnen de keten te verduurzamen. Laat duidelijk zijn dat de agrovoedingsindustrie niet pleit voor 'consuminderen', maar gelooft in het loskoppelen van groei en milieu-impact.

🕒 17 JUNI 2014 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:26

Lees meer over:
voedingsindustrie
landbouw algemeen

DE VOEDINGSKETEN VERDUURZAAMT

Met medewerking van de werkgroep landbouw-voeding van transitie

Onder het motto 'De voedingsketen verduurzaamt' werd zo'n jaar geleden de aftrap gegeven van een ambitieus project dat de transformatie naar een duurzamer Vlaams landbouw- en voedingssysteem zal bevorderen en versnellen. Een allereerste 'blogbrief' geeft een stand van zaken. Ondertussen zijn er acht hoofduitdagingen geformuleerd en maakten de stakeholders een SWOT-analyse van de sector. Vijf praktijkprojecten, zogenaamde 'action labs', werden geselecteerd met de ambitie om meerdere schakels binnen de keten te verduurzamen. Laat duidelijk zijn dat de agrovoedingsindustrie niet pleit voor 'consuminderen', maar gelooft in het loskoppelen van groei en milieu-impact.

Twee jaar de tijd gaven de initiatiefnemers zich om een transformatieproject op poten te zetten voor de verduurzaming van de agrovoedingsketen. Halverwege achten ze de tijd rijp om over hun vorderingen te communiceren. "Ze", dat zijn de sectorfederaties van alle schakels uit de landbouw- en voedingsketen (Boerenbond, ABS, FEVIA, BEMEF, enz.) maar ook afgevaardigden van maatschappelijke organisaties (Velt en Vredeseilanden) en de Vlaamse overheid. Deze groep leidt het project in goede banen en zorgt ervoor dat het voldoende snel vooruitgaat.

Centraal staat het idee dat een effectieve verduurzaming van de agrovoedingsindustrie pas succesvol kan zijn wanneer alle schakels en spelers uit de keten betrokken worden, wanneer vertrokken wordt vanuit reeds bestaande initiatieven en wanneer dit alles gezamenlijk, vanuit één duidelijke visie met ketenperspectief, verder ontwikkeld wordt. Het kan naar verluidt niet de bedoeling zijn 'tabula rasa' te maken en de sector op een nieuwe of andere leest te schoeien. De initiatiefnemers willen met andere woorden de landbouw en voedingsindustrie veranderen (*lees*: verduurzamen), maar ze willen geen andere landbouw en voedingsindustrie. Wat niet wegneemt dat de sector ook naar interessante en beloftevolle initiatieven kijkt die 'in de marge' ontkiemen.

Het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek staat in voor de wetenschappelijke onderbouw en begeleidt het hele proces. ILVO heeft een systeemanalyse gemaakt van de sector op basis van lopende initiatieven, bestaande studies, beleidsdocumenten en duurzaamheidsanalyses. Dit levert

een goede stand van zaken op betreffende de duurzaamheid van de huidige Vlaamse landbouw- en voedingsketen, zowel binnen als tussen de diverse schakels ervan, en opent perspectieven voor evolutie.

Uit deze analyse zijn acht hoofduitdagingen gedistilleerd waaraan de sector in de toekomst het hoofd moet bieden. We lezen onder meer dat er werk gemaakt moet worden van 'echte innovatie' maar evenzeer van de geleidelijke optimalisering van de bestaande productie en de ketenorganisatie. Bovendien moet de productie en afzet afgestemd worden op de ecologische, economische en sociale draagkracht. Het koopgedrag van de consument wordt "medebepalend" genoemd voor het type producten dat uiteindelijk op de markt komt. Onder de voorwaarden van betrokkenheid en wederzijds begrip moet de consument dus geleidelijk een 'compagnon de route' worden op de weg naar verduurzaming.

Gelet op het belang van export is niet de Vlaming maar een wereldburger de afnemer van de producten van de agrovoedingsindustrie. Daar hoort een belangrijke bedenking vanwege de Vlaamse agrovoedingsketen bij: "Duurzaamheidsmaatregelen worden daarom best op internationaal niveau genomen zodat het concurrentieel vermogen op de exportmarkt niet wordt aangetast. Een stimulerend wetgevend kader en ketencommunicatie zijn middelen om deze uitdaging aan te gaan."

Behalve wetenschappelijk onderzoek bevat het transformatieproject ook een praktijkluik. Aan bedrijven en organisaties die actief zijn in landbouw en voeding werd de kans geboden een project in te dienen voor de ontwikkeling van een concreet nieuw initiatief. Dat kan gaan van productinnovatie over het verduurzamen van processen en werkwijzen tot het op poten zetten van nieuwe distributievormen. Elk project kadert in één of meer van de hoofduitdagingen en wordt opgezet door meer dan één schakel uit de landbouw- en voedingsketen.

Uit 17 inzendingen werden vijf zogenaamde 'Action Labs' geselecteerd, die een financiering en twee jaar tijd hebben gekregen om hun project te realiseren. Over twee jaar moeten deze projecten waardevolle praktijkervaring opgeleverd hebben. Zo beoogt het project 'Shop, pick, drive & deliver' de ontwikkeling van slimme samenwerkingsverbanden op het vlak van commercialisatie en logistiek. Zo wil men een 'moderne korte keten' creëren. AVEVE en Alpro hebben de handen in elkaar geslagen om het gebruik van Vlaamse niet-ggo soja uit te testen voor zowel dierlijke als humane voeding. BioForum is de vaandeldrager van een project waarmee bioboeren, verwerkers en distributie voedselverliezen willen tegengaan door tweede-keus-producten uit de biolandbouw te valoriseren.

Tijdens het verloop van het hele project wordt veel aandacht besteed aan overleg met de betrokken partijen. De sectorfederaties zitten samen in een stuurgroep en trekken het transformatieproces. Tweemaal per jaar wordt een stakeholdersmeeting voor hun achterban georganiseerd. Dan zijn het de landbouw-, voedings-, mengvoeder- en andere bedrijven die zelf plaatsnemen rond de tafel. Zij vormen een klankbord maar dragen ook hun steentje bij. Sommigen zullen zich afvragen hoe de Vlaamse agrovoedingsindustrie kan transformeren richting duurzaamheid als de sector sterk op export en groei gericht blijft. Volgens de initiatiefnemers wringt dat niet omdat verduurzaming niet betekent dat je de groei een halt moet toeroepen en moet consuminderen. "Deze wat simplistische remedie is ontsproten aan het conflictmodel tussen kapitaal (profit), arbeid (people) en milieu (planet).

Vandaag weten we dat hier de oplossing niet ligt."

De groei een halt toeroepen is naar verluidt utopisch, al was het maar omdat we met steeds meer mensen op de aardbol zijn, de levensverwachting stijgt en steeds meer mensen hunkeren naar een verbetering van hun levensstandaard. Essentieel aan het transformatieproject van de landbouw- en voedingsketen is dat het concrete resultaten oplevert. Alle inspanningen en investeringen die tot hertoe geleverd werden, brachten immers nog geen structureel evenwicht tussen 'profit', 'people' en 'planet'. "Er moeten dus nog wat tanden bijgestoken worden", klinkt het plichtsbewust, "want men heeft ons voorgerekend dat de komende zes decennia in deze doorslaggevend zouden zijn."

Het traject dat gevolgd wordt – wetenschappelijk onderzoek, action labs, stakeholdermeetings en communicatie – zal uitmonden in een strategisch plan voor de sector. Dat bestaat uit drie delen, om te beginnen een actieplan met 'roadmap' waarin staat wat wanneer en hoe bereikt kan worden. Verder is er een communicatieplan en een aanzet tot meetinstrument, dat de evoluties omtrent de gemaakte keuzes richting verduurzaming in kaart brengt en waar mogelijk systematisch zal registreren en meten. Op deze manier zijn acties die ondernomen worden gericht bij te sturen.

Meer info: [De voedingsketen verduurzaamt](#)

Beeld: Transformatieproject voedingsketen

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17

1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuwsw.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra